

## **RAADSVOORSTEL**

Datum raadsvergadering      2 juni 2026  
Zaaknummer raadsvoorstel    1069176  
Portefeuillehouder            Melsen

### **Waar gaat het over? (onderwerp)**

Omgevingswetbesluiten: actualisatie 2026

### **Waar moet ik 'ja' tegen zeggen? (voorstel)**

1. Het Omgevingswetbesluit bindend adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit Oosterhout 2026 (bijlage 3) vast te stellen;
2. Het Omgevingswetbesluit omgevingsdialoog Oosterhout 2026 (bijlage 5) vast te stellen.

### **Waar komt deze vraag vandaan? (aanleiding)**

Op 22 december 2021 heeft de raad een drietal besluiten genomen ten aanzien van de Omgevingswet. Het betrof een besluit waarin de raad bepaalt:

1. Wanneer een omgevingsdialoog verplicht is, en zo ja welke voorwaarden de raad stelt aan een omgevingsdialoog;
2. In welke gevallen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) de raad adviesrecht heeft;
3. In welke gevallen de wijziging van het Omgevingsplan gemeente Oosterhout (hierna: omgevingsplan) en het vestigen van een voorbereidingsbesluit, is gedelegeerd aan uw college.

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is er ervaring opgedaan met het werken met voornoemde besluiten. Daarnaast heeft zich ook jurisprudentie gevormd over de Omgevingswet<sup>1</sup>. Op basis van deze ervaringen en jurisprudentie wordt uw raad verzocht de genomen besluiten, voor wat betreft het adviesrecht (bijlage 3) en de omgevingsdialoog (bijlage 5), aan te passen. Hierbij is ook de uitgevoerde evaluatie van de omgevingsdialoog (welke middels een raadsbrief met als zaaknummer 1091499, reeds met u is gedeeld) en een motie van uw raad ten aanzien van het proces omtrent de BOPA<sup>2</sup> worden betrokken.

Het delegatiebesluit (waarmee uw raad de wijziging van het omgevingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit heeft gedelegeerd aan het college) behoeft naar aanleiding praktijkervaringen of jurisprudentie geen aanpassing.

### **Wat willen we bereiken? (gewenst effect)**

Met de voorgestelde wijzigingen wordt er voldaan aan jurisprudentie, worden de regelingen verduidelijkt, omissies herstelt en praktijkervaringen verwerkt. Daarnaast wordt invulling gegeven aan een motie van uw raad over de omgevingsdialoog en de toezegging over het proces van adviesrecht raad omtrent de BOPA. Na besluitvorming over de wijzigingen wordt de positie van inwoners bij de omgevingsdialoog verbeterd en verhelderd. Ook wordt uw raad in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van ontvangen zienswijzen en de concept reactie zodat u dit mee kunt wegen in uw advies aan het college over omgevingsvergunningen.

---

<sup>1</sup> Uit jurisprudentie is gebleken dat uw raad kan bepalen in welke gevallen bij een Omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) een omgevingsdialoog verplicht is. Niet welke voorwaarden er aan die omgevingsdialoog verbonden zijn. Het college kan dit wel in de vorm van beleidsregels.

<sup>2</sup> Bij de raadsbehandeling van het bindend adviesrecht van de raad met betrekking tot het woningbouwproject Rijksweg 133 te Dorst (d.d. 4 juni 2025) is de toezegging gedaan dat het proces rondom de BOPA zal worden geëvalueerd.

## **Waarom zou ik 'ja' zeggen? (argumenten)**

*1.1 Met de wijziging van het adviesrecht van de raad worden onduidelijkheden weggenomen, praktijkervaringen verwerkt en omissies in de regeling hersteld.*

Uit praktijkervaringen met het besluit omtrent het adviesrecht van uw raad blijkt dat deze (redactionele) verduidelijking behoeft. Zodat eenduidig is hoe de regeling werkt en er minder interpretatieverschillen kunnen ontstaan. Daarnaast is gebleken dat in een aantal gevallen uw raad wel (of juist geen) adviesrecht heeft, waar u die voorheen (onder de Wet ruimtelijke ordening) niet (of juist wel) had. Hiermee is onbedoeld afgeweken van het basisprincipe om (zo veel mogelijk) beleidsneutraal over te gaan: enerzijds om daarmee (onnodige) lastenverzwaring bij onze inwoners en ondernemers te voorkomen. En anderzijds verder te gaan met een werkwijze zoals die vertrouwd is bij inwoners en ondernemers.

Bovenstaande bezien wordt uw raad verzocht om:

- Eenduidiger vast te leggen dat ingeval van toevoeging van woningen in bestaande panden, er geen adviesrecht van toepassing is;
- De onderlinge relatie tussen de verschillende artikelen beter te duiden (als er ingevolge artikel 2, lid 1 tot en met 5, geen adviesrecht van toepassing is, dit niet alsnog ingevolge artikel 2, lid 6 en 7, van toepassing wordt);
- Net als onder het oude recht, de bouw van hoofdgebouwen onder het adviesrecht te scharen;
- Ter bepaling van het effect op de omgeving, nu ook te voorzien in situaties die niet voorkomen in de brochure "Bedrijven en milieu-zonering" van de VNG;
- Eenduidiger vast te leggen dat met de herprofilering van wegen, de aanpassing van het beloop van wegen wordt bedoeld;
- Net zoals onder het oude recht, de toevoeging van bijgebouwen in het buitengebied, die niet hoger zijn dan 5m of groter dan 150m<sup>2</sup>, vrij te stellen van het adviesrecht;

Voor een goede inzage in de voorgestelde wijzigingen en de motivering per wijziging, wordt verwezen naar bijlage 1. De huidige regeling is bijgevoegd als bijlage 2, de nieuwe regeling als bijlage 3.

*1.2 De positie van uw raad wordt versterkt door inzage in de zienswijzen en de concept reactienota.*

Bij een aantal dossiers waarin uw raad adviesrecht heeft, is gebleken dat er bij uw raad behoefte is om inzage te hebben in de ingediende zienswijzen (wat heeft geleid tot een toezegging tijdens de behandeling van het adviesrecht van u raad ten aanzien van het woningbouwproject Rijksweg 133 te Dorst). Hieraan is tegemoetgekomen door in de nieuwe regeling te bepalen dat het vragen van advies aan de raad vergezeld gaat met de ingediende zienswijzen en een conceptreactienota.

*2.1 Er wordt voldaan aan jurisprudentie omtrent de omgevingsdialoog en een praktisch probleem wordt opgelost.*

Uit jurisprudentie blijkt dat uw raad alleen kan besluiten in welke gevallen een omgevingsdialoog verplicht is. Uw raad kan geen eisen stellen ten aanzien van een omgevingsdialoog. Dit is voorbehouden aan het college, in de vorm van beleidsregels. Om te voldoen aan de jurisprudentie, voorziet het nieuwe raadsbesluit alleen in het bepalen in welke gevallen een omgevingsdialoog verplicht is. De gevallen waarin een omgevingsdialoog verplicht is, zijn hierbij gelijk gebleven. Sec de voorwaarden zijn komen te vervallen en verplaatst naar een beleidsregeling van het college. Deze beleidsregel is als bijlage toegevoegd zodat u kunt zien welke beleidsregel in werking treedt nadat u besloten heeft over de wijziging van het omgevingswetbesluit uit 2021.

*2.2 De aanbevelingen uit de evaluatie van de omgevingsdialoog zijn, waar nodig, verwerkt.*

Naar aanleiding van een motie van uw raad, is een evaluatie uitgevoerd omtrent de omgevingsdialoog. Deze evaluatie heeft geleid tot aanbevelingen. Daarnaast is uit ervaringen met het werken met de huidige regels gebleken dat een enkele voorwaarde in de praktijk niet tot lastig uitvoerbaar is. De aanbevelingen uit de evaluatie van de omgevingsdialoog en de inmiddels opgedane praktijkervaringen zijn vertaald in een nieuwe beleidsregeling die, conform jurisprudentie, door ons college moet worden vastgesteld. Deze nieuwe beleidsregeling voorziet in de volgende wijzigingen:

- De uitnodiging tot deelname aan de omgevingsdialoog moet minimaal 2 weken voor de bijeenkomst worden verstuurd (geldt nu geen termijn voor);
- Een verslag moet binnen 3 maanden na het voeren van de omgevingsdialoog zijn opgestuurd naar de genodigden (geldt nu geen termijn voor);
- Een dialoog mag niet langer geleden zijn dan 6 maanden, gerekend vanaf het toezenden van het verslag aan de genodigden (in plaats van gerekend vanaf het toezenden van de uitnodiging);
- Het gebruik van de gemeentelijke sjablonen voor de uitnodiging en verslagen wordt minder vrijblijvend dan thans het geval is.

De overige aanbevelingen die voortkomen uit de evaluatie van de omgevingsdialoog hebben betrekking op het communicatieve vlak, niet op de regeling. Deze zullen na besluitvorming door uw raad worden opgepakt.

Voor meer inzage in de voorgestelde wijzigingen en de motivering per wijziging, wordt verwezen naar bijlage 1. De huidige regeling is bijgevoegd als bijlage 4, de nieuwe regeling die wordt aangeboden aan uw raad als bijlage 5 en de nieuwe beleidsregeling die de het college heeft vastgesteld (maar pas na uw besluitvorming in werking treedt), als bijlage 6. De evaluatie van de omgevingsdialoog is voor de volledigheid nogmaals bijgevoegd als bijlage 7.

### **Wat zijn de nadelen, beperkingen en risico's? (kanttekeningen)**

#### *1.1 De procedure duurt langer voor advies van uw raad*

Gelet op uw wens om kennis te hebben van de ingediende zienswijzen voor een BOPA is het niet meer mogelijk om de terinzagelegging en het adviesrecht van de raad parallel aan elkaar te laten lopen. Pas na de termijn van terinzagelegging kunnen deze in een concept reactienota verwerkt worden en aangeboden worden aan uw raad.

#### *2.1 Er worden meer regels gesteld aan de omgevingsdialoog*

Op basis van de evaluatie van de omgevingsdialoog worden aanpassingen gedaan voor het proces van de omgevingsdialoog. Dit maakt het minder 'vormvrij'. Dat is enerzijds een voordeel voor inwoners, maar geeft anderzijds wel een beperkte lastenverzwaring voor het indienen van stukken.

### **Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen? (financiën)**

Aan dit besluit zijn geen kosten verbonden.

### **Wat zijn de praktische gevolgen na akkoord? (vervolg)**

Na besluitvorming zal de regeling bekend worden gemaakt en een aanvang worden gemaakt met het aanpassen van de informatie(voorziening) over de omgevingsdialoog. Initiatiefnemers zullen worden geïnformeerd over de nieuwe omgevingswetbesluiten.

### **Waar vind ik meer informatie? (bijlage)**

1. Toelichting wijziging omgevingswetbesluiten 2026;
2. Omgevingswetbesluit bindend adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit Oosterhout 2022;
3. Omgevingswetbesluit, bindend adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit, Oosterhout 2026;
4. Omgevingswetbesluit omgevingsdialoog Oosterhout 2022;
5. Omgevingswetbesluit omgevingsdialoog Oosterhout 2026;
6. Beleidsregel omgevingsdialoog Oosterhout 2026;
7. Evaluatie omgevingsdialogen UniPartners Tilburg.

**RAADSBSLUIT**

Onderwerp: Omgevingswetbesluiten: actualisatie 2026

Zaaknummer: 1069176

De raad van de gemeente Oosterhout,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 17 maart 2026,

**BESLUIT:**

1. Het Omgevingswetbesluit bindend adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit Oosterhout 2026 (bijlage 3) vast te stellen;
2. Het Omgevingswetbesluit omgevingsdialoog Oosterhout 2026 (bijlage 5) vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juni 2026

de raad voornoemd,

, voorzitter

, griffier